

תת"ע 613/10/13 - מדינת ישראל נגד שמואל אשכנזי

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 613-10-13 מדינת ישראל נ' אשכנזי
בפני כב' השופט אהרן האוזרמן

המאשימה	מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד פקד מיכל לוי, את"ן ת"א	
נגד	
הנאשם	שמואל אשכנזי

הכרעת דין

כנגד הנאשם נרשמה ביום 19.02.13 הודעת תשלום קנס בגין אי ציות לתמרור 815, מעבר על שטח הפרדה המסומן על פני הכביש, בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה.

הנאשם כפר באישום המיוחס לו וביום 17.12.13 נשמעו בפני הראיות בתיק שבנדון.

מטעם המאשימה העיד עד התביעה השוטר אליהו רחמים, שערך כנגד הנאשם דו"ח הודעה על תשלום קנס (הוגש וסומן ת/1).

ואלו העובדות הרלוונטיות לביצוע העבירה על פי גרסת המאשימה:

ביום 19.02.13 בסמוך לשעה 09:00 נהג הנאשם בקטנוע, ברחוב הרצל מדרום לצפון, התקרב צומת עם רחוב הפטיש וביצע פניית פרסה שמאלה תו כדי שהוא עולה על שטח הפרדה המסומן על הכביש כתמרור 815.

לגרסת השוטר עמד ברחוב הרצל סמוך לבית מס' 150, כשפניו לצומת. ממקום עמידתו הבחין לטענתו היטב בצומת ואף באטח ההפרדה המדובר. השוטר העיד כי הבחין בבירור בנאשם כשהוא נוסע ברחוב הרצל כמתואר ומבצע פניית פרסה שמאלה בסמוך לאי התנועה הבנוי בצומת ועל שטח ההפרדה. שטח ההפרדה נראה בברור ממקום עמידתו. הנאשם נעצר על ידי השוטר בסמוך למקום עמידתו, בהתקרב הנאשם אליו ולאחר שזה סימן לו לעצור.

בכך טוענת המאשימה כי הנאשם לא מילא אחר הוראות תמרור 815, המוצב בכיוון נסיעתו, ועבר עבירה של אי ציות לתמרור, כמיוחס לו בכתב האישום.

על פי גרסת הנאשם, ציית לתמרור המוצב בכיוון נסיעתו. הנאשם מכחיש כי עבר עם הקטנוע על גבי שטח הפרדה כמתואר ע"י השוטר. לטענתו ביצע פניית פרסה אחרי הקו המקוטע המסומן בהמשך לשטח הפרדה (תמרור 815).

עוד לטענתו כלל לא הגיע בנסיעה ברחוב הרצל, כפי שתאר השוטר, אלא לטענתו הגיע מרחוב הפטיש מעומד בניצב לרחוב הרצל ומאחר ומשם אסורה הפנייה שמאלה לרחוב הרצל לכיוון דרום פנה הנאשם ימינה יבר את אי התנועה ואת שטח הפרדה, ואז פנה פרסה במקום מותר.

תגובתו של הנאשם במקום כפי שנרשמה ע"י השוטרת הייתה:-

" עשיתי זאת בקו מקוקו לקחתי ימינה ואז עשיתי פרסה".

עוד טוען הנאשם כי השוטר עמדה במרחק רב מאד, להערכתו במרחק כ-150 מ' מהצומת, וכי ממקום עמידתו לא יכול היה להבחין כלל היכן בדיוק קצה שטח הפרדה וכן לא יכול היה להבחין כלל באם רכב הנאשם "עובר" עליו.

הנאשם הגיש מטעמו תרשים "סקיצה" שערך לדבריו בעצמו, המפרט את הצומת וסביבתו, את אי התנועה ושטח הפרדה הממוקמים בצומת, וכן את מסלול נסיעתו על פי גרסתו כמתואר (הוגש בהסכמת התובעת וסומן נ/1).

העיד בפני הנאשם ופרס בהרחבה את גרסתו. העיד עד התביעה, השוטר והוגשו המסמכים שערך. השוטר נחקרה בחקירה נגדית ע"י הנאשם.

לאחר שבחנתי את גרסאות הצדדים, את הראיות שהוגשו מטעמם, ושמעתי את עדויותיהם, השתכנעתי במידה הנדרשת במשפט הפלילי כי הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום וזאת מהנימוקים הבאים:

1. עד התביעה תיעד באופן מפורט את נסיבות העבירה, כפי שעולה מהדו"ח שערך תוך התייחסות לכל רכיבי העבירה, כולל מיקום שטח הפרדה, מסלול נסיעת הנאשם, מקום עמידתו, קיום קשר עיין עם הצומת ועם הנאשם ומקום עצירת הנאשם, ומכלול העובדות הרלוונטיות לאישום.

2. עדותו של עד התביעה בביהמ"ש הייתה עניינית, בהירה, עקבית ואף לא נסתרה בחקירה נגדית על ידי הנאשם.

3. לא מצאתי יסוד לחשוד בשוטר כי יעמוד דווקא במקום ממנו אינו יכול לראות את שטח הפרדה. השוטר הדגיש בחקירתו בביהמ"ש כי הוא אוכף במקום באופן קבוע ובמיוחד כנגד נהגים העוברים במקום על שטח הפרדה. כך גם ביום המקרה עמד השוטר במקום כדי לאכוף עבירות אלו. השוטר חזר והדגיש בעדותו כי הוא בטוח בכך שראה את הנאשם מבצע את העבירה. שוכנעתי מדבריו כי בכל מידה שהיה מתעורר ספק בעיניו, גם לאחר

עצירת הנאשם במקום, לא היה עורך את הדו"ח כנגדו.

4. לאחר שעיינתי בתמונות המקום שצילם הנאשם במכשיר הטלפון הסלולרי שלו, נחה דעתי כי השוטר אף ברצותו ל"הסתוות" על מנת ל"ארוב" וללכוד נהגים, יכול היה לעשות זאת בקרבת הצומת, ולא היה צריך להסתתר רחוק מהצומת כפי שטען נגדו הנאשם.

בנוסף, התמונות שצילם הנאשם המשקפות לטענתו את נקודת מבטו של השוטר ממקום עמידתו, צולמו שלא בדיוק ובהתאם למיקום אותו מציין השוטר בדו"ח. הנאשם אישר זאת בעצמו בחקירתו הנגדית. אין בראיות ולו בדל ראייה המצביע על כך שהשוטר עמד מאחורי עץ המסתיר אותו, כפי שטען נגדו הנאשם.

ככל שיכולתי להתרשם מהתמונות שהציג הנאשם (במכשיר הסלולרי שלו) נראה די בברור כי ניתן להבחין באי התנועה ובצומת.

5. ועוד, תימוכין לגרסת המאשימה בנקודה זו מצאתי גם בעדותו של הנאשם עצמו, המאשר בחקירה נגדית [בפרוטוקול בעמ' 4 ש' 16 ואילך] כי לראשונה הבחין בשוטר רק כאשר זה סימן לו לעצור. מכאן שאינו יודע לומר בוודאות היכן בדיוק עמד השוטר ברגע שהוא בצע את פניית הפרסה. הנאשם בהגינותו אישר בנקודה זו בחקירתו הנגדית כי לא ראה את השוטר בזמן שבצע את פניית ופרסה ואישר בתשובה לשאלת התובעת כי מכאן ברור שלא ראה בדיוק היכן עמד השוטר. כמו כן הנאשם לא ראה את השוטר מסתתר מאחורי העץ, כפי שטען תחילה אלא לדבריו "הוא בא מאחורי עץ בשביל לעצור אותי".

6. לטענת הנאשם ניגש לאחר קבלת הדו"ח מהשוטר למשטרה ושוחח עם קצין - מפקדו של השוטר, קצין שאינו זוכר בוודאות את שמו, והקצין בנוכחותו של הנאשם שוחח עם השוטר במכשיר הקשר, ולדברי הנאשם שמע את הקצין אומר לשוטר דברים "ברוח" : מדוע אתה עומד שם עוד פעם, זה מקום אסור לאכיפה.

לעניין זה הנאשם לא הביא כל תימוכין לקיומה של שיחת בירור כזו, לא ידע לציין אפילו את שמו של הקצין. מלבד לעובדה כי מדובר בעדות שמיעה, הרי שברור כי הקצין לא נכח בשטח במועד עריכת הדו"ח או במועד פעילות האכיפה שביצע השוטר, וברור כי בשיחת טלפון מסוג זה לא יכול להתרשם מטענה מסוג הטענה שמעלה הנאשם, לגבי ה"ראות" ממקום עמידה של השוטר.

בחינת קיומו של "ספק", ו"סבירותו":

לצורך הרשעה בפלילים נדרשת הוכחת העבירה ברמה של מעל לכל "ספק סביר". אין נדרשת וודאות של 100%. לו הייתה נדרשת וודאות כזו, ספק אם ניתן היה להרשיע כלל בכל עבירת תנועה. ההלכה היא כי לאחר פריסת הראיות בפני ביהמ"ש, מותר קיומו של ספק סביר. העלאת ספק ע"י הנאשם שהוא ספק מעל ל"ספק סביר" אין פירושה העלאת כל תרחיש דמיוני אפשרי, אלא הדרישה היא כי התרחיש יהיה מבוסס וימצא לו עיגון בחומר הראיות.

כלל הוכחת האשמה מעבר לכל ספק סביר, שייתכן והוא הבולט והחשוב מבין כללי המשפט הפלילי, זכה לעיגון משפטי עם חקיקת החלק המקדמי לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

סעיף 34כב(א) לחוק העונשין קובע:

"לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר".

בע"פ **3676/11** חליל עלי נ' מ"י, קבע כב' הש' רובינשטיין:

"יש לזכור, כי בהינתן שתי גרסות עובדתיות הסותרות אחת את רעותה בהליך הפלילי, אל לו לבית המשפט להסתפק בבחינה הסתברותית בדבר הגרסה הנראית לו אמינה יותר... ודוק, קיומן של שתי גרסאות עובדתיות שונות ודאי אינו מצביע לבדו כי יש ספק סביר. ואולם, משהועדפה גרסת המדינה במשפט הפלילי, חובה כי לא ייותר ספק סביר בדבר נכונותה של גרסה זו."

ברע"פ **7468/07** מרים לוקשינסקי נ' מ"י קבעה הלכה לעניין מהו "תרחיש חלופי" לגרסת המאשימה המקום "ספק סביר":

"תפקידה של הערכאה הדיונית היה לבדוק האם אותם תרחישים הם סבירים עובדתית וככל שקיים תרחיש סביר שכזה - האם קיים ספק סביר בגדרו של אותו תרחיש".

לענין השאלה מהו "ספק סביר" המביא לזיכויו של הנאשם, יפים דברי ביהמ"ש העליון בע"פ **347/88** דמיאניוק נ' מ"י, שם נאמר בין היתר כדלקמן:

"ספק לבדו אינו מספיק, אלא רק ספק שיש לו אחיזה בחומר הראיות... מבחן הספק הסביר הוא אפוא מבחן השכל הישר וניסיון החיים" (שם, בעמ' 653).

בע"פ **4682/01** גבריאל לוי ואח' נ' מ"י, שם נדון מכשיר מדידת מהירות [ממל"ז], נאמר:

"מעל לכל הכרעה של שופטים בשר ודם מרחף ספק, הואיל ומקובל עלינו הכלל כי אין התביעה חייבת להוכיח את אשמתו של נאשם עד כדי בטחון מוחלט ולשלול כל ספק, אפילו הוא תיאורטי בלבד, אלא רק כזה שההסתברות לחפות העולה ממנו היא ממשית". [ההדגשות בקו שלי. א.ה.]

הכוונה - לספק בעל ממשות שסבירותו עומדת במבחן המציאות, ולא בספקולציה חסרת עיגון בהיגיון בשכל הישר ובניסיון החיים.

לאחר שבחנתי את ה"תרחיש" שהעלה הנאשם, אני דוחה את גרסת הנאשם וקובע כי היא אינה מעוררת כל ספק, בגרסת המאשימה.

מבין שתי האפשרויות - האפשרות שהנאשם טעה וחלף מבלי משים על שטח הפרדה, והאפשרות שהשוטר יעמוד במקום בו אינו יכול לראות את התמרור שלשם אכיפתו הוא מוצב במקום - מקבל אני כגרסה יחידה אפשרית במקרה זה את גרסת המאשימה, לפיה הנאשם הוא שעבר על הוראת התמרור, וזאת נוכח קבלתי כמהימנה את גרסת השוטר והעדפת גרסתו על פני גרסת הנאשם.

בנוסף ולחילופין, אין לדעתי בהעלאת ה"תרחיש" כפי שניסה להעלות הנאשם, כדי להעלות ספק בגרסת השוטר, ספק העולה מעבר ל"ספק סביר".

"עדות מול עדות" - גרסת הנאשם מול גרסת השוטר :

בע"פ 4004/98 (ת"א) ורשבסקי נ' מ"י, מתייחס כבוד השופט מודריק לקושי הרובץ לפתחם של שופטי התעבורה, הנצרכים לחרוץ ממצאים על פי אמון בנסיבות של "עדות מול עדות":

"לדידי עדות השוטר אכן עדיפה, מפני שיש לה מעיקרה יתרונות ברורים על פני הנאשם... אין לראות את השוטר כצד אינטרסנטי, שעדותו עלולה להיות מושפעת מאינטרס של "יפוי" כלשהו. הנהג, לעומתו, הוא צד מעוניין, והוא עשוי באורח תת הכרתי "ליפות" את התנהגותו, להכשירה ולהצדיקה בעיניו. שנית, השוטר נהנה מיתרון של התמקצעות וניסיון עבודה. הנהג, גם הנהג המקצועי, אינו עתיר ניסיון באיתור מעשי עבירה. שלישית, והוא עיקר בעיני, השוטר נהנה מיתרון ההתמקדות וריכוז תשומת הלב בנהג ובמעשה העבירה. הנהג, באורח טבעי, אינו מקדיש תשומת לב מיוחדת לאורח הנהיגה שלו, ושעה שמוטחת נגדו טענה בדבר ביצוע עבירה מצדו, עליו לבצע ראייה לאחור במעשהו, ואין לפניו סרט חזותי מוקלט של הנהיגה. היתרון של השוטר ברור".

"בוודאי שלא ניתן לומר, שלעולם יש לראות את עדות השוטר כעדיפה. גם שוטר עשוי לשקר. הוא עלול גם לטעות, שלא במתכוון. על כן צריכה הערכה הדיונית לעמוד על המשמר ולפקוח "שבע עיניים" על עדויות השוטרים...".

סיכום:

בנסיבות המקרה שלפני, לאחר שמיעת הצדדים, בחינת העדויות והגיון הפנימי, ולאחר ששבתי והזהרתי עצמי שכן עדות יחידה הוצגה בפניי במסגרת פרשת התביעה ולאחר שפקחתי "שבע עיניים" לא מצאתי כל פגם בראיות, המעמיד בספק את בטחוני באמינות עדותו של השוטר.

לאור האמור אני קובע כי הנאשם עבר את עבירה ומרשיעו בעובדות כתב האישום שבנדון.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ד, 07 ינואר 2014, במעמד ב"כ המאשימה ובהעדר הנאשם.